

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE,
RESEARCH, DEVELOPMENT #17

Pedagogy

Belgrade (Serbia)

30.05.2019- 31.05.2019

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(30.05.2019) - Warszawa, 2019. - 80 str.

ISBN: 978-83-66401-01-3

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» © Warszawa 2019

ISBN: 978-83-66401-01-3

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn(Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

К. Чокунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza(Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

I. Bulakh PhD of Architecture, Associate Professor Department of Design of the Architectural Environment, Kiev National University of Construction and Architecture

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPУ im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

АСОЦІАТИВНА ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ Романовська О.О.	6
THE USE OF THE MOODLE PLATFORM FOR TEACHING ENGLISH Tarasova O.	9
ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКОНАННЯ У МЕЖАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ Дубцова О.В.	11
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ Овчиннікова О.І.	19
РАЗВИТИЕ МАТЕМАТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ У ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА Соколова Е.Е.	24
РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ Стукалова Т.Г.	26
EARLY THEORIES OF DISTANCE EDUCATION Пилаєва Т. В., Будянська В. А.	29
CONTROVERSIAL ISSUES IN EDUCATIONAL STUDIES: LEARNING STYLES AND LEARNING STRATEGIES Babenko O.V.	38
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК МУЗИКАНТІВ Ониськів Г.Г., Міщенко С.П.,	42
INFLUENCE OF MULTILINGUAL EDUCATIONAL ORGANIZATIONS ON IMPROVING THE QUALITY OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN UKRAINE Skurta V.	48
LOGICS AS A COMPONENT OF COMMUNICATION COMPETENCE IN THE TEACHING OF ENGLISH GRAMMAR TO STUDENTS OF NON- LINGUISTIC SPECIALITIES Shumska O.A.	54

НАУКОВІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ Сікорака Л. А.	56
TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES ESP: THE DIFFERENCE BETWEEN THE ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES AND GENERAL ENGLISH APPROACHES Kovalenko O. Y.	63
ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНИХ НАВИЧОК У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА Захарченко А. В.	69
YOUTH ARE THE DECISIVE FORCE OF TODAY AND TOMORROW Umarov M., Mo'minov Q., Soliyeva G., Abdullayeva G., Ergasheva G., Azamov T. T.	75

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК МУЗИКАНТІВ

Ониськів Г.Г.,

кандидат педагогічних наук, викладач
Мелітопольське училище культури

Мищенко С.П.,

концертмейстер
Мелітопольський державний
педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Ключові слова: навички, рухи, мислення, студенти, методи.

Keywords: skills, motions, thinking, students, methods

Процеси модернізації сучасної освіти досить гостро поставили проблему підготовки висококваліфікованих кадрів. Саме педагогіка закладає фундаментальні основи життєдіяльності людей, сприяє формуванню всебічно розвиненої, сучасно мислячої особистості. Все це в повній мірі відноситься до теорії та методики музичного навчання. Упродовж останніх десятиліть посилюються вимоги до фахівців мистецького напрямку, спрямовані на підвищення їх професійної майстерності. Нині пріоритетного значення у поліпшенні фахової підготовки студентів навчальних закладів мистецької спрямованості набуває розробка новітніх технологій навчання, які ґрунтуються на сучасних досягненнях психолого-педагогічної та мистецтвознавчої науки.

Одним з найважливіших напрямків виховання майбутніх фахівців музич-

ного мистецтва є збереження й при- множення виконавських традицій. Професійна підготовка майбутніх виконавців – це складний багатогранний процес особистісного становлення музикантів, що вимагає наявності особливо глибоких, міцних знань, які спираються на передові музично-педагогічні ідеї. Передумовою виникнення таких знань є, насамперед, осмислення студентом сутності вибраної професії, здійснення аналізу діяльності визначних педагогів та видатних виконавців минулого і сучасності, виявлення нових тенденцій, адекватних вимогам епохи.

Проблема формування інструментально-виконавських навичок студентів мистецьких навчальних закладів освіти багатогранна й різнопланова. Вона може досліджуватись у різних аспектах: філософському, психологічному, педагогічному, музикознавчому

Тощо. Найцінніші ідеї музично-естетичного, психолого-педагогічного та музикознавчого характеру містяться в науково-літературній спадщині видатних музикантів. Численні публікації майстрів музично-виконавського мистецтва увібрали в себе особистий досвід, спостереження, роздуми тощо (Ю. Акімов, Ю. Бай, В. Бесфамільнов, Л. Гінзбург, М. Давидов, Г. Нейгауз, Ф. Ліпс та інші). Бібліографія з обраної проблеми вбирає в себе не лише емпіричні праці визначних педагогів-музикантів, а й публікації представників науково-дослідницького напрямку у сфері виконавського мистецтва. З'являються праці, в яких досліджуються питання виконавської техніки (Й. Гат, Й. Гофман К. Мартінсен, Ю. Цагареллі, Г. Ципін, О. Шульпяков, Д. Юник та інші). Натомість, більшість з численної кількості праць характеризується суб'єктивністю поглядів на проблему формування інструментально-виконавських навичок. Саме тому питання про теоретичну розробленість методики формування означеного феномену залишається відкритим і сьогодні. Незважаючи на значну кількість опублікованих праць, дану проблему не можна вважати вивченою в достатній мірі. Навпаки, накопичені знання потребують нових досліджень та їх подальшого аналізу.

У практичній підготовці студентів мистецьких закладів освіти проблема формування інструментально-виконавських навичок займає значне місце. М. Дьяченко, І. Котляревський та Ю. Полянський розглядають цей про-

цес в контексті вирішення творчих задач і поділяють його на п'ять етапів:

перший етап – початкове виконання, яке характеризується усвідомленням поставленої проблеми та прийомів, необхідних для її вирішення;

другий етап – поступовий перехід відтворюваних дій у навички шляхом звільнення рухових актів від свідомого контролю;

третій етап – включення нових навичок в існуючу систему;

четвертий етап – виконання автоматизованих дій, збільшення активності й диференціації рухової сфери, усвідомлення перспективних напрямків подолання труднощів;

п'ятий етап – вирішення творчих задач за рахунок функціонування сформованої системи навичок [4, с. 21-22].

На відміну від вищезазначеної доктрини, у психології існує інша концепція формування досліджуваного феномену. Є. Ільїн пропонує розглядати даний процес у такій послідовності, а саме:

- формування зорових уявлень дій;
- початкове виконання рухових актів;

- створення динамічних стереотипів та визначення способів виконання рухових актів;

- автоматизація сформованих дій;
- вироблення умінь вищого порядку [5, с. 106-109].

Створення взірців рухових дій залежить, перш за все, від обсягу зорового сприйняття схем рухів. Є. Ільїн вважає, що початковий етап оволодіння

навичками характеризується формування їх сенсорних та інтелектуальних компонентів. Натомість, адекватні образи сприймання не можливо створити за наявності лише сенсорних імпульсів. Для досягнення максимальної відповідності створених образів оригіналам необхідні певні корекції з метою виправлення тих чи інших помилок, що виникають під час їх формування. У разі ж відсутності оригіналів під час формування уявних взірців дій, пріоритетне місце відводиться мисленню вому прогнозуванню, тобто уявленню необхідних рухових актів [5].

Другій стадії формування навичок, на думку Є. Ільїна, властиве початкове виконання дій та пошук необхідних для цього координацій. Даний етап характеризуються наявністю широкої іррадіації збудження в усіх нервових центрах. Саме вона призводить до скопваності під час відтворення рухових дій. На цій стадії оволодіння навичками досить велику роль відіграють взірці, тобто приклади виконання рухових актів.

На третій стадії відбувається формування динамічних стереотипів; розуміння способів виконання дій і досягнення мети; зникнення захисних реакцій організму, пов'язаних з іррадіацією збудження. Все це, а також повна концентрація уваги на рухах надає впевненості суб'єкту під час відтворення дій, у процесі оволодіння якими важливу роль відіграє комбінація словесного, наглядного і практичного методів [5, с. 107-119]. Відомо, що дані методи застосовуються також і в теорії

та методиці музичного навчання, зокрема під час виконавської підготовки студентів мистецьких закладів освіти. Наступна (четверта) стадія формування досліджуваного феномену характеризується автоматизацією дій. Завдяки їй досягається стабільність виконання техніки рухів, котра М. Бернштейном та Є. Ільїним розглядається як одна з найважливіших характеристик навичок [1, с. 234-241; 5, с. 108]. Автоматизація, з психологічної точки зору, – це виключення з поля свідомості окремих елементів усвідомлених дій. Проте, віднесення рухів у сферу під свідомості не виключає, при необхідності, й свідомої регуляції дій. Включення свідомості досить часто заважає виконанню автоматизованих рухових актів. Однак, саме завдяки їх усвідомленню можливе досягнення більш високого рівня розвитку навичок (С. Геллерштейн).

На думку Є. Ільїна, у п'ятій (останній) стадії формування навичок здійснюється вироблення умінь вищого порядку. Вона характеризується створенням певної варіативності рухів. Встановлені заздалегідь варіанти виконання рухових дій повинні використовуватися в залежності від зміни умов діяльності суб'єкта [5, с. 109].

Моделювання вищевикладених теоретичних положень у теорію та методику музичного навчання дозволяє виявити ефективні методи формування інструментально-виконавських навичок студентів мистецьких закладів освіти. Одним з таких методів є створення декількох варіантів вирішення

виконавських задач. При його застосуванні слід дотримуватися таких рекомендацій, а саме:

- здійснювати безперервний аналіз музичного матеріалу;
- відшукувати необхідні рухи, за допомогою прогнозуючи результати їх відтворення;

- передбачати декілька варіантів ви- рішення виконавських задач;

- уявляти майбутні умови виконання музичних творів;

- мислено об'єднувати окремі рухи в дії;

- у разі необхідності здійснювати корекцію створених варіантів виконання рухових дій;

- намагатися автоматизувати всі віднайдені варіанти вирішення виконавських задач;

- використовувати метод варіативності залежно від зміни умов виконання музичних творів.

Наступний метод формування інструментально-виконавських навичок музикантів передбачає створення уявлених взірців рухових дій. Його втілення у практичну діяльність майбутніх фахівців вимагає виконання наступних рекомендацій, а саме:

- усвідомлювати рухи, які лежать в основі формування виконавських навичок;

- намагатися прогнозувати результати виконання рухових дій;

- передбачати майбутні умови виконання музичних творів;

- уявляти схеми, темпи, ритми і траєкторії виконання рухових дій;

- зв'язати результати відтворення

дій з уявленими взірцями і, при необхідності, здійснювати кореляцію процесу реалізації рухових актів.

Ще один метод вдосконалення процесу формування інструментально-виконавських навичок студентів мистецьких закладів освіти передбачає комплексне використання фрагментарного, цілісного, розподіленого і концентрованого запам'ятовування рухових дій. При його втіленні у практичну діяльність студентів необхідно дотримуватися таких рекомендацій:

- розпочинати роботу над музичним матеріалом використовуючи фрагментарний метод запам'ятовування дій, при цьому поступово здійснювати перехід до використання цілісного методу, тим самим об'єднуючи окремі рухи в єдине ціле;

- розподілений метод застосовувати у парі з фрагментарним і цілісним методами, уникаючи занадто великих перерв між самостійними заняттями;

- концентрований метод запам'ятовування дій використовувати лише для вивчення нескладних рухів і тільки у парі з розподіленим методом.

Практичне використання четвертого методу формування інструментально-виконавських навичок студентів мистецьких закладів освіти передбачає здійснення постійної кореляції структури рухових дій на основі безперервного аналізу виконавських задач під час роботи над музичним твором. Його застосування можливе лише за умови впровадження у навчальний процес таких рекомендацій, а саме:

- постійно аналізувати виконавські задачі під час роботи над музичним матеріалом;

- підбирати такі дії, які б відповідали емоційно-образному змісту музичних творів;

- здійснювати необхідну кореляцію структури виконавських дій на основі аналізу їхнього відтворення під час роботи над музичним матеріалом;

- здійснювати свідомий контроль над процесом виконання музичних творів;

- на завершальному етапі роботи з музичним матеріалом спрямувати увагу в русло передачі його емоційно-образного змісту.

Ще один метод формування інструментально-виконавських навичок студентів передбачає активізацію психологічних механізмів зв'язання та мисленого передбачення. Впровадження даного методу у навчальний процес студентів відбувалося завдяки виконанню таких рекомендацій, а саме:

- уявляти результати відтворення рухових дій під час пошуку необхідних елементів для вирішення поставлених виконавських задач;

- передбачати результати вирішення виконавських задач на декілька кроків уперед;

- аналізувати як проміжні, так і кінцеві результати виконання дій;

- зв'язати власні рухи з уявленими взірцями;

- віднайдені рухові елементи мислено об'єднувати в дії.

Отже, до інноваційних методів вдосконалення процесу формування

інструментально-виконавських навичок студентів мистецьких закладів освіти слід віднести:

- використання методу варіативності;

- створення уявних взірців рухових актів;

- комплексне використання фрагментарного, цілісного, розподіленого і концентрованого методів запам'ятовування дій;

- постійна кореляція структури рухових актів і процесу їх відтворення;

- активізація механізмів мислення під час пошуку елементів рухових актів, необхідних для вирішення виконавських задач.

Викладений матеріал не вичерпує усіх аспектів вирішення поставленої проблеми, а лише спонукає до проведення подальших досліджень у даному напрямку.

Література

1. Бернштейн Н. А. О ловкости и её развитии / Николай Александрович Бернштейн. - М.: Физкультура и спорт, 1991. - 288 с.
2. Гинзбург Л. О работе над музыкальным произведением (методический очерк) / Лев Соломонович Гинзбург. - [3-е изд., доп.] - М.: Музыка, 1968. - 112 с.
3. Давидов М. А. Теоретичні основи формування виконавської майстерності баяніста : навч. посіб. [для вищ. муз. навч. закладів] / Микола Андрійович Давидов. - К.: Муз. Україна, 1997. - 240, [4] с.
4. Дьяченко Н. Г. Теоретические основы воспитания и обучения в музыкальных учебных заведениях / Дьяченко Н. Г., Котляревский И. А., Полянский Ю. А. - К.: Муз. Україна, 1987. - 110, [2] с.

5. Ильин Е. П. Психомоторная организация человека : учеб. [для вузов] / Евгений Павлович Ильин. - СПб.: Питер, 2003. - 384 с. - (Серия "Учебник нового века").
6. Малхазов О. Р. Психофізіологічні механізми управління руховою діяльністю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора психол. наук : спец. 19.00.02 / О. Р. Малхазов. - К., 2003. - 31 с.
7. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано : учеб. пособ. [для студ. пед. ин-тов по спец. № 2119 "Музыка и пение"] / Геннадий Моисеевич Цыпин. - М.: Просвещение, 1984. - 176 с.